

29.6.2016

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a strukturális alapok és a Horizont 2020 keretprogram közötti szinergiákról
(2016/2695(RSP))

Rosa D'Amato, David Borrelli, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
az EFDD képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a strukturális alapok és a Horizont 2020 keretprogram közötti szinergiákról (2016/2695(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 4., 162., és 174–190. cikkére,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló¹, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet),
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről szóló, 2013. december 17-i 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre²,
- tekintettel az Európai Szociális Alapról szóló, 2013. december 17-i 1304/2006/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre³,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2013. december 17-i 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendeletnek a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2013. december 17-i 1302/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁵,
- tekintettel a kohéziós alapról szóló, 2013. december 17-i 1300/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁶,
- tekintettel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁷,

¹ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

² HL L 347., 2013.12.20., 289. o.

³ HL L 347., 2013.12.20., 470. o.

⁴ HL L 347., 2013.12.20., 259. o.

⁵ HL L 347., 2013.12.20., 303. o.

⁶ HL L 347., 2013.12.20., 281. o.

⁷ HL L 347., 2013.12.20., 487. o.

- tekintettel a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti rendeletre¹,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2013. július 30-i, „Az innovációs szakadék megszüntetése” című véleményére (2013/C 218/03),
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2014. november 20-i, „Induló csúcstechnológiai vállalkozásokat támogató ökoszisztémák létrejöttét segítő intézkedések” című véleményére (2014/C 415/02),
 - tekintettel a 2014. január 14-i, „Intelligens szakosodás: hálózatépítési kiválóság a jó kohéziós politikáért” című állásfoglalására²,
 - tekintettel a „Kutatás és innováció: a megújuló növekedés forrásai” című, 2014. június 10-i bizottsági közleményre (COM(2014)0339),
 - tekintettel a „Hatodik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról: a növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló beruházások” című 2014. július 23-i bizottsági közleményre,
 - tekintettel a Bizottság „Európai beruházási terv” című, 2014. november 26-i közleményére (COM(2014)903),
 - tekintettel a Bizottság „Az európai strukturális és beruházási alapok, a Horizont 2020 és más kutatási, innovációs és versenyképességgel kapcsolatos uniós programok közti szinergiák előmozdítása” című 2014-es iránymutatására,
 - tekintettel „A növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló beruházások: a gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása az Unióban” című 2015. szeptember 9-i állásfoglalására³,
 - tekintettel „A 2014–2020-as időszakra szóló kohéziós politika egyszerűsítése és teljesítményorientáltsága felé” című 2015. november 26-i állásfoglalására⁴,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a 2014–2020-as finanszírozási időszakban a kohéziós politika továbbra is a reálgazdaságba való beruházás minden régiót lefedő, fő uniós eszköze, és hozzá kell járulnia a gazdasági és pénzügyi válság és a megszorító politikák által súlyosbított gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez;
- B. mivel a kohéziós politika a három eszköze – Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA) és Kohéziós Alap – köré épül, szélesebb körű koordinációt alakítva ki egy közös stratégiai keret keretében a vidékfejlesztési alapokkal, nevezetesen az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal (EMVA) és

¹ HL L 347., 2013.12.20., 104. o.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0002.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0308.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0419.

a tengerügyi és halászati ágazati alapokkal, nevezetesen az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal (ETHA);

- C. mivel a közös rendelkezésekről szóló rendelet közös rendelkezéseket határozott meg mind az öt európai strukturális és beruházási alapra (az esb-alapokra) – vonatkozóan, az egyes esb-alapokra és az európai területi együttműködési célkitűzésre vonatkozó egyedi rendelkezések pedig külön rendeletek tárgyát képezték;
- D. mivel a kutatás és innováció területén részben vagy egészben az uniós költségvetésből finanszírozott befektetésekből származó hozzáadott érték optimalizálása érdekében szinergiákra kell törekedni, különösen az európai strukturális és beruházási alap (esb-alap) és a Horizont 2020 működése között;
- E. mivel az intelligens szakosodás meghatározás szerint „a gazdasági fejlődés stratégiai megközelítése a kutatás és az innováció célzott támogatása révén“, és mivel a kutatói és az innovációs tevékenységekbe való befektetéseket részesíti előnyben – amelyek a régiók meglévő vagy potenciális erősségeit igyekeznek kihasználni, így biztosítva a közös pénzek hatékonyabb felhasználását – és ösztönzi a magánbefektetéseket;
- F. mivel a Horizont 2020 és az esb-alapok közötti szinergiák erősítésének ésszerű magyarázata a beruházási stratégiák és a beavatkozások közötti jelentőségteljes interakciók kiépítésében rejlik mint a gazdaságra jelentős hatást gyakorlás módja, illetve a helyszínelapú, intelligens szakosodási prioritásokkal bíró beruházások világszínvonalú kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való ötvözésében, ekképpen biztosítva az alapokra való nagyobb befolyást;
- G. mivel az új, 2014–2020-as programkészítésben a tagállamoknak és a régióknak regionális innovációs stratégiát kell bevetniük az intelligens szakosodásért (RIS3), ami az ERFA befektetési alapokból kutatási és innovációs célra való részesedés előfeltétele;
- H. mivel a szinergiák előmozdításának folyamatában három tevékenységi szintet kell ötvözve szem előtt tartani – a stratégiai, a programozási és a projektszintet; mivel a stratégiai és a programozási szint kulcsfontosságú a szakpolitika folytonosságának biztosítása, valamint a stratégia végrehajtása során az előrelátás és eltökéltség szempontjából;
- I. mivel – lévén, hogy a Horizont 2020 keretprogram és az esb-alapok tervezésének és megvalósításának/felhasználásának módja eltér egymástól – „a szinergiákról szóló útmutató” öt szinergiatípusba tartozó fellépések taxonómiáját tartalmazza a projektvégrehajtás szintjén;
- J. mivel a Bizottság közleményt fogadott el az esb-alapoknak az elkövetkező évtized folyamán az uniós növekedési stratégia, az európai beruházási terv és a bizottsági prioritások céljaira való felhasználhatóságáról, és e közlemény valójában az alapokról szóló közös rendelkezések 16. cikke által előírt, az alapok eddigi végrehajtásáról készítendő jelentésnek felel meg, amely egyúttal tartalmazza a valamennyi tagállammal a partnerségi megállapodások és programok, illetve az egyes országok előtt álló legfontosabb kihívások tekintetében folytatott tárgyalások eredményeit is;
- 1. mivel a Horizont 2020 és az esb-alapok közötti lehető legjobb szinergiákról való

gondoskodás elsőrendű fontosságát élvez a globális piacok részéről érkező, egyre erősödő verseny nyomásának való ellenálláshoz, illetve a közfinanszírozás hatásának és hatékonyságának a maximalizálásához;

2. kiemeli, hogy az esb-alapokhoz kapcsolódó közös rendelkezésekről szóló rendelet először tartalmaz jogi felhatalmazást nemcsak e két eszköz, hanem más programok, úgymint a COSME, az Erasmus+ és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közötti szinergiák maximális kihasználására; emlékeztet, hogy a kohéziós politika új kerete korlátozott számú szakpolitikai célkitűzésre, illetve négy, magas növekedési potenciállal bíró prioritást élvező területre összpontosít, konkrétan a kutatásra és innovációra, a kkv-kra, az információra és kommunikációra, valamint a technológiákra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra;
3. megjegyzi, hogy a szinergiáknak segíteniük kell az intelligens szakosodási stratégiák végrehajtásában, amelyek a kutatási és innovációs beruházások előzetes feltételét jelentik;
4. kiemeli, hogy a szinergiák elősegítése során elengedhetetlen a programtervezés céljából az állami hatóságok közötti stratégiai együttműködés ösztönzése, akárcsak a versenyképességet és a növekedést fokozó, meghatározott, elsőbbséget élvező területeken az összehangolt beruházás a kutatásba és az innovációba;
5. hangsúlyozza, hogy a politikák végrehajtásának különböző szintjei közötti átfedések vagy ellentmondások kiküszöbölése érdekében az uniós eszközök között maradéktalan koherenciát és szinergiákat kell biztosítani; sajnálja e tekintetben, hogy az ESBA létrehozása nemcsak, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és a Horizont 2020 költségvetésének 2,2 milliárd eurós csökkentésével járt, korlátozva így az utóbbiak lehetőségeit célkitűzéseik megvalósítására, és aláaknázva az Unió bevallott politikáját – amely szerint a kutatásba való befektetésből származik a válságból kilábaláshoz legjobb szorzó tényező –, de igazolta ezen alap összeférhetlenségét is a Szerződésekben rögzített gazdasági, társadalmi és területi kohézió célkitűzéseivel;
6. tudomásul veszi, hogy a 2014–2020-as programozási időszakban a kohéziós politika lehetővé teszi a pénzügyi eszközöknek, hogy erősebb szerepet játsszanak, de emlékeztet, hogy az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU rendelet 53. preambulumbekzdése szerint a pénzügyi eszközöket kiegészítő jelleggel kell alkalmazni, előzetes értékelés alapján, igazolva, hogy az Unió politikai céljainak elérésében hatékonyabb eszközök az uniós finanszírozás, többek között a támogatások más formáinál;
7. rámutat, hogy egy, a szinergiákról szóló hatékony szakpolitika végrehajtása megköveteli annak egyértelmű működési meghatározását, hogy mi egy szinergia, és mi nem az, továbbá hogy az alapok pusztá hozzáadása, vagy az erőforrásoknak egyik alapból a másikba való áttétele semmiképpen sem minősíthető a szinergia semmilyen formájának; hangsúlyozza, hogy a szinergiastruktúráknak egyszerűeknek és összpontosítóknak kell lenniük, hogy kombinált hozzájárulás révén jól észrevehetően több eredménnyel járjanak, mint amennyivel az elszigetelt hozzájárulások járnának; kiemeli, hogy a szinergiák elérésének előfeltétele a szinergiát megelőző (pre-szinergiás) helyzetek jelentette lehetőségek teljes kiaknázása; ezen az alapon kéri, hogy a szinergiastratégiát kapcsolják össze a strukturális alapok és a Horizont 2020

végrehajtásáról készült részletes felülvizsgálatokkal, azt biztosítandó, hogy a szinergiák ne ürügyként szolgáljanak a különféle tagállamokat érintő, gyakran ismétlődő, jól dokumentált végrehajtási problémák feletti szemhunyháshoz;

8. megjegyzi, hogy a beruházások hatásának maximalizálása érdekében tovább kell erősíteni az egyéb szakpolitikákkal és eszközökkel kialakított szinergiákat; ezzel összefüggésben emlékeztet a „kiválóságú vezető út” (S2E) elnevezésű uniós költségvetési kísérleti projektekre, amely továbbra is támogatja 13 tagállam régióit az esb-alapok közötti szinergiák fejlesztésében és kiaknázásában; kiemeli a kapcsolódó szakosodási területek azonosításának fontosságát is más régiókban és tagállamokban a velük való összefogás, a több országot átfogó projektlehetőségekre való jobb felkészültség és a nemzetközi szintű összekapcsolódás elérése céljából;
9. emlékeztet, hogy a „Horizont 2020” keretprogram szerinti finanszírozás nem elegendő, és hogy kiválóan értékelt projektek nem kaphatnak finanszírozást; hangsúlyozza, hogy fel kell szabadítani az alternatív forrásokat (esb-alapokból lehetne például támogatást nyújtani a kiváló Horizont 2020 projektek számára) a kiválóság pecsétje segítségével; javasolja, hogy a Horizont 2020 által kiváló szintűnek minősített projektek státuszát előzetesen fogadják el, mivel az értékelési kritériumok megfelelnek a közös rendelkezésekről szóló rendeletben a megfelelő tematikus célkitűzésnél (pl. „a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése”) szereplőkkel;
10. megismétli ezért az ESBA-ból történő finanszírozáshoz való tartalmi és kiválasztási kritériumok a Horizont 2020 típusú tevékenységekkel való összehangolásának fontosságát, annak érdekében, hogy a Horizont 2020 értékelési küszöböt elérő, de egy „Horizont 2020 költségvetés” hiánya miatt finanszírozásban nem részesíthető projektek ESBA-támogatást kaphassanak;
11. felszólít a szinergiák eredményességének felmérését célzó nyomon követési rendszer létrehozására a bevált gyakorlatok terjesztése és hatásuk növelése érdekében az Európa 2020 stratégia felülvizsgálata előtt;
12. kiemeli, hogy a kutatásért, tudományért és innovációért felelős biztosnak jelentősen javítania kell az EU-ban az innovációs kezdeményezések koordinálását, ezeken fontos jogalkotási és műveleti kiigazításokat hajtva végre, és gondoskodva arról, hogy az innovációval kapcsolatos tevékenységek finanszírozása szorosan összefüggjön a tényleges teljesítménnyel, és Uniószerre kézzel fogható eredmények elérésére törekedjen; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy bármilyen új szervezet vagy testület e téren történő létrehozása előtt elengedhetetlen fontosságú – politikai szempontból – teljes mértékben kihasználni a meglévő szervek adta összes lehetőséget;
13. felhívja a figyelmet arra, hogy a biztonság tekintetében kapcsolat áll fenn a Horizont 2020 és az esb-alapok között (az ikt infrastruktúrájának az EU-ban mindenütt azonos szinten kell lennie), valamint kiemeli e kapcsolatnak a gyártással összefüggő vonatkozását; üdvözlőné az ikt biztonsági infrastruktúrák harmonizálását, így a következő programozási időszakban az esb-alapokra vonatkozó szabályok foglalkozhatnának ezzel a vonatkozással, és hangsúlyozza, hogy e célból elégséges pénzügyi eszközöket kell rendelkezésre bocsátani;
14. kéri a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt a szinergiák végrehajtásáról, tekintettel

arra, hogy – a szűkös beruházási források felhasználása tekintetében meglévő potenciáljukra és a jövőbeli, új kihívások kezelését érintő általános kilátásokra vonatkozó hivatkozások kivételével – ez a kérdés hiányzik a közös rendelkezésekről szóló rendelet 16. cikke szerint elkészített jelentésből, míg az országspecifikus ajánlások részét képezik ezeknek a szinergiáknak;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.